

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Viola Hoznauerová
Název práce: **Multidisciplinární přístup při sanaci rodiny**
Vedoucí práce: mgr. Tereza Bariekzahyová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 107

Počet stránek příloh: 15

Počet titulů v seznamu literatury: 34

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

x			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X		
--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

x			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

x			
---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

x			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

x			
---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

x			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

x			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Co se změnilo na tvrzeních platných v roce 2004 uvedených na s. 26: „Měly by být vytvořeny jasně formulované standardy sociálních služeb platné stejně pro státní i nestátní organizace“ (Kovařík, Pazlarová, Bubleová, [2004], s. 4).
2. Jsou služby poskytované neziskovým sektorem levné? V jakém smyslu? (s 28).
3. Jaké instituce patří mezi vládní /státní/veřejné služby práce s rodinou a dětmi (s. 30).
4. Co znamená adekvátní nastavení sociálních dávek a jak by ho bylo možno dosáhnout? (s.112).
5. Podle jakého kritéria členíte příčiny rodinných problémů na subjektivní a objektivní (s. 113)?
6. Které postřehy odborníků a klientů na 4 položené výzk. otázky považujete za relevantní?
7. Jak si vysvětlujete, že rodiny nevnímají svoji situaci jako problém?
8. Co soudíte o náhledech odborníků na předcházení problémům? S. 105)

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená diplomová práce je zaměřena na aktuální a společensky významné téma. Vzhledem k tomu, že je koncipována jako teoreticko-empirická, má formulovány několikere cíle. Teoretická část práce si klade za cíl „*shrnout základní informace o sanaci rodiny, jako poměrně novém fenoménu v české sociální práci s rodinami.*“ Část praktická pak sleduje jako cíl „*zjistit možnosti využití vzdělávacích aktivit pro rodiny ohrožené sociálním selháním. Za tímto účelem hledá odpověď na čtyři hlavní otázky: Co může způsobit, že se rodina dostane do problémů, které sama nedokáže řešit? Jak těmto problémům můžeme předcházet? Jaké vzdělávací aktivity (zaměřené na rodiče i děti) mohou působit preventivně? Jaké vzdělávací aktivity (zaměřené na rodiče i děti) jsou smysluplné i ve chvíli, kdy už rodina problémy má?*“

Lze konstatovat, že tyto rozsáhle formulované cíle diplomantka splnila (nejasnost ohledně poslední výzkumné otázky je formulována níže).

K teoretické části

V teoretické části, u které oceňuji její logickou výstavbu, se autorka vcelku bez obtíží vyrovnává se standardní literaturou, charakterizuje rodinu, systém péče o ohrožené děti, metodu sanace rodiny a roli multidisciplinárního týmu při práci s rodinou.

Slabinou této části je spíše kompilační povaha textu, chybí mi častější (ne pouze ojedinelý) autorský komentář a diskuse autorky s názory odborníků. U charakteristiky rodiny a jejích problémů by bylo více než žádoucí vycházet z početnějších zdrojů: autorka z nějakého důvodu preferuje text Vrtíškové, ovšem problematika rodiny, na rozdíl od její sanace, je jednou z nejrozpracovanějších v českém i zahraničním odborném diskursu, proto je škoda, že nedošlo k většímu využití této dostupné teoretické báze.

Kritičtější pohled na problematiku diplomantka zaujímá v části zaměřené na současné problémy systému péče o ohrožené děti, chybí zde však reflexe posunu v této oblasti za posledních deset let (ve vztahu k dataci citované literatury). Za nejpřínosnější zpracovanou považují kapitolu věnovanou sanaci rodiny, jistě by bylo užitečné propátrat, čím se liší sanace rodiny od práce s rodinou jako takové.

Empirická část

Otázky sondy (4.1, s. 55) jsou formulovány konkrétněji než jejich rétorická reformulace na s. 56, zároveň jsou však širší než její cíl (s. 56).

Shrnutí sondy na výzkumnou otázku neodpovídá zadání:

„Jaké vzdělávací aktivity (zaměřené na rodiče i děti) mohou působit preventivně a jaké vzdělávací aktivity (zaměřené na rodiče i děti) jsou smysluplné i ve chvíli, kdy rodina už problémy má?“

(Naproti tomu shrnutí je členěno na kategorie „aktivity“, „organizace aktivit“, „změny v souvislosti s novelou“).

Dílčí postřehy k empirické části

Komentář výzkumnice na s. 70 není podložen žádným kódem klientů, přesto je jim připisán. To znamená, že výrok pracovnice je interpretován směrem, který ve sdělení není obsažen.

Kódu „Intenzivní práce s rodinou“ neodpovídá druhý subsumovaný výrok na s. 72.

V souhrnu výsledků není zachyceno také pozitivní hodnocení novely Zákona o soc. právní ochraně (s. 111).

Dílčí poznámky k textu:

Stěží lze souhlasit s tím, že umístění dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, je krátkodobou rodinnou péčí (s.23).

Drobné formální jazykové nešvary, např. v tab. č. 2, „standarty sociálních služeb“ (s. 26)

Závěr: Předložená diplomová práce splňuje požadavky, doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře.

11.6.2014

PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.
oponentka diplomové práce

-